

Zaključci Vijeća o povećanju uloge sporta na lokalnoj razini u razvoju transverzalnih vještina, osobito među mladim ljudima

(2015/C 172/03)

VIJEĆE EU-a I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJUĆI NA POLITIČKU POZADINU OVOG PITANJA, KAKO JE NAVEDENO U PRILOGU, A POSEBNO NA SLJEDEĆE:

1. Strategiju Europa 2020. i njezine vodeće inicijative, kojima se naglašava potreba da mladi ljudi stječu vještine i kompetencije te da se riješi pitanje visokih razina nezaposlenosti mladih u Europi, kao i Objedinjeno izvješće o preispitivanju strategije Europa 2020. u sredini programskog razdoblja ⁽¹⁾ u kojem se među ključnim ishodima navodi važna uloga sportskog sektora kao instrumenta socijalne kohezije i uključenosti.
2. Plan rada Europske unije u području sporta za razdoblje 2014. – 2017. ⁽²⁾ u kojem se naglašava važan doprinos sporta ukupnim ciljevima strategije Europa 2020. s obzirom na jak potencijal sektora da doprinese pametnom, održivom i uključivom rastu. U jednom od tri prioriteta Plana rada, „Sport i društvo”, naglašava se povezanost sporta sa zapošljavanjem, obrazovanjem i osposobljavanjem.
3. Rezoluciju Vijeća od 20. srpnja 2006. o priznavanju vrijednosti neformalnog i informalnog učenja u europskom području povezanom s mladima ⁽³⁾ kojom se naglašava da neformalno i informalno učenje mogu omogućiti mladim ljudima da usvoje dodatno znanje, vještine i kompetencije te doprinijeti njihovu osobnom razvoju, socijalnoj uključenosti i aktivnom građanstvu, poboljšavajući time njihove mogućnosti za zapošljavanje, kao i to da bi poslodavci, formalno obrazovanje i civilno društvo općenito trebali voditi računa o većem priznavanju tih dviju vrsta učenja.
4. Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja ⁽⁴⁾ kojom se utvrđuju mogućnosti i mehanizmi kojima se omogućuje da znanje, vještine i kompetencije usvojene neformalnim i informalnim učenjem igraju važnu ulogu u povećanju zapošljivosti i mobilnosti, kao i u povećanju motivacije za cjeloživotno učenje.

UVAŽAVAJU DA:

5. Sudjelovanje u sportu na lokalnoj razini ⁽⁵⁾, iako se radi prvenstveno o fizičkoj aktivnosti za slobodno vrijeme, također donosi dodanu vrijednost u pogledu zdravijeg i općenito uključivijeg i održivijeg društva u Europi. Mogu se razviti pozitivni društveni stavovi i vrijednosti, kao i vještine i kompetencije pojedinca, među ostalim transverzalne vještine ⁽⁶⁾ kao što su sposobnost kritičkog razmišljanja, preuzimanja inicijative, rješavanja problema i rada u suradnji s drugima ⁽⁷⁾.
6. Postoji potreba da se odgovori na povećane zahtjeve za naprednim gospodarstvom temeljenim na znanju, osobito što se tiče razvoja transverzalnih vještina i sposobnosti učinkovite primjene takvih vještina u različitim sektorima; u vrijeme kada se zahtjevi na tržištu rada brzo mijenjaju, poslodavci veoma cijene transverzalne vještine, ali često navode da novi zaposlenici nemaju takvih vještina.

⁽¹⁾ Dok. 16559/14.

⁽²⁾ SL C 183, 14.6.2014., str. 12.

⁽³⁾ SL C 168, 20.7.2006., str. 1.

⁽⁴⁾ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

⁽⁵⁾ „Sport na lokalnoj razini” znači organizirani sport koji na lokalnoj razini prakticiraju sportaši amateri, kao i sport za sve. Izvor: Uredba (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 347, 20.12.2013., str. 50.).

⁽⁶⁾ Različite agencije i organizacije različito su označile te vještine, od „ključnih kompetencija” do „mekih vještina”, „prenosivih vještina” ili „nužnih vještina”, „temeljnih radnih vještina” ili „temeljnih radnih vještina za zapošljivost”. Prema pojmovniku Europske mreže politika cjeloživotnog profesionalnog usmjerenja, transverzalne vještine relevantne su za poslove i zanimanja različita od onih koje osobe trenutno imaju ili su nedavno imale. Te su vještine možda usvojene putem aktivnosti nepovezanih s poslom ili aktivnosti u slobodno vrijeme, ili sudjelovanjem u obrazovanju ili osposobljavanju. Općenitije, to su vještine koje su naučene u jednom kontekstu ili kako bi se riješila određena situacija/problem i mogu se prenijeti u drugi kontekst.

⁽⁷⁾ COM/2012/669 završna verzija.

7. U pogledu doprinosa sporta razvoju transverzalnih vještina, postoji neiskorišteni potencijal, osobito za mlade ljude, s obzirom na to da su vještine usvojene putem neformalnog⁽¹⁾ i informalnog⁽²⁾ učenja vrijedne za osobni i profesionalni razvoj, među ostalim na tržištu rada i u cjeloživotnom učenju⁽³⁾.
8. U pogledu priznavanja vrijednosti transverzalnih vještina usvojenih neformalnim i informalnim učenjem putem sporta na lokalnoj razini, prvi su koraci podizanje svijesti i vidljivosti prije svega među samim sudionicima, roditeljima, volonterima i osobljem, ali i u cijelom društvu, uključujući poslodavce.

ISTIČU DA:

9. Sport doprinosi strateškim ciljevima Unije u pogledu rasta, radnih mjesta i socijalne kohezije, što uključuje hitne izazove s kojima se Europa trenutačno susreće, kao što je i dalje trajno visoka stopa nezaposlenosti mladih⁽⁴⁾ u Europi. Kako bi sport i dalje razvijao svoj puni potencijal u tom pogledu, važno je raditi na međusektorskom pristupu koji uključuje ostala područja politika kao što su obrazovanje i osposobljavanje, mladi i zapošljavanje, socijalna skrb i javno zdravstvo.
10. Netradicionalni sportovi⁽⁵⁾ često su osobito privlačni mladim ljudima, među ostalim onima koji imaju manje prilika, te bi se mogućnosti koje ti sportovi nude mogle dalje istražiti.
11. Kompetentno osoblje u sportu na lokalnoj razini, među ostalim volonteri, od ključne je važnosti za podizanje svijesti, otkrivanje dodane vrijednosti i koristi koje sport može pružiti u pogledu razvijanja transverzalnih vještina.

U TOM POGLEDU POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE EU-a DA, UZIMAJUĆI U OBZIR SUPSIDIJARNOST:

12. Stvore veću svijest među dionicima u sportu na lokalnoj razini, u društvu i među poslodavcima o tome da transverzalne vještine usvojene sudjelovanjem u sportu na lokalnoj razini imaju osobnu, socijalnu i gospodarsku dodanu vrijednost koja se može iskoristiti u drugim sektorima.
13. Surađuju s ostalim relevantnim sektorima i među državama članicama EU-a te s njima razmjenjuju dobru praksu o pozitivnim koristima vještina usvojenih izvan formalnog obrazovanja putem neformalnog i informalnog učenja u sportu na lokalnoj razini.
14. Potiču razvoj znanja, vještina i kompetencija kompetentnog osoblja, među ostalim volontera, u sportu na lokalnoj razini s ciljem jačanja socijalnih i obrazovnih vrijednosti kao i transverzalnih vještina putem sporta na lokalnoj razini.
15. Potiču inovativna partnerstva između pružatelja formalnog i neformalnog učenja, kao i u sektorima za mlade i sportskim sektorima, s ciljem razvijanja pristupa učenju koji bi mogli biti primjereni u sektoru sporta na lokalnoj razini.
16. Promiču samoprocjenu vještina, osobito među mladim ljudima, koja uključuje transverzalne vještine usvojene bavljenjem sportom na lokalnoj razini, kao i upotrebu uobičajenih putovnica vještina i predložaka za pisanje životopisa, osobito Europassa.
17. Iskoriste postojeće aranžmane kojima je cilj omogućavanje procjene vještina i iskustava usvojenih putem neformalnog i informalnog učenja u sportu.
18. Dodatno poboljšaju ukupno sudjelovanje mladih ljudi u sportu na lokalnoj razini, među ostalim onih koji imaju manje prilika, na nacionalnoj i lokalnoj razini, te iskoriste pozitivan potencijal netradicionalnih sportova u tom pogledu.

⁽¹⁾ Definicija: „neformalno učenje” znači učenje koje se odvija planiranim aktivnostima (u smislu ciljeva i vremena učenja) u kojima je prisutan neki oblik podrške u učenju (npr. veza učenik – učitelj), ali koje nije dio sustava formalnog obrazovanja i osposobljavanja. Izvor: SL L 347, 20.12.2013., str. 50.

⁽²⁾ Definicija: „informalno učenje” znači učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti povezanih s poslom, obitelji ili slobodnim vremenom i koje nije organizirano ili strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili podrške u učenju; iz učenikove perspektive može biti nenamjerno. Izvor: SL L 347, 20.12.2013., str. 50.

⁽³⁾ Dokazi pokazuju da, kad se radi o usvajanju vještina izvan formalnog obrazovanja, 52 % Europljana procjenjuje da je moguće naučiti vještine koje se kasnije mogu koristiti u drugim sektorima (npr. rješavanje problema, rad s drugima itd.). Izvor: Posebno izvješće Eurobarometra 417 (2014) „Europsko područje vještina i kvalifikacija”, str. 12.

⁽⁴⁾ Više od 5 milijuna mladih ljudi (mlađih od 25) na području 28 država članica EU-a bilo je nezaposleno u drugom tromjesečju 2014. To predstavlja stopu nezaposlenosti od 21,7 %, dok je stopa NEET-a (mladi ljudi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju) bila 13 %. Izvor: Eurostat

⁽⁵⁾ Novi oblici sporta privlačni mladim ljudima, na primjer – ulični nogomet, urbana gimnastika i *parkour*, *skateboarding/longboarding*, *stunt blading*, ulična košarka i urbani ulični ples.

POZIVAJU EUROPSKU KOMISIJU I DRŽAVE ČLANICE DA UNUTAR SVOJIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI:

19. Promiču vrijednost transverzalnih vještina koje osobe koje uče usvajaju bavljenjem sportom na lokalnoj razini tako da se njima mogu učinkovito koristiti u različitim sektorima u svrhu zapošljavanja, mobilnosti u svrhu učenja ili cjeloživotnog učenja.
20. Prepoznaju i integriraju pozitivne ishode transverzalnih vještina razvijenih putem sektora sporta na lokalnoj razini u nacionalnim i europskim politikama te strategijama koje se tiču sporta, mladih, socijalne skrbi, zdravlja, obrazovanja i zapošljavanja.
21. Prepoznaju i podrže doprinose koje u pružanju mogućnosti za neformalno učenje daju organizacije za bavljenje sportom na lokalnoj razini.
22. Istraže potencijal za suradnju sa sektorom mladih, posebno u pogledu:
 - a. primjene metoda i alata neformalnog učenja u sportskom sektoru;
 - b. korištenja sportskim aktivnostima u metodama neformalnog učenja u sektoru mladih;
 - c. poticanja više projekata koji se financiraju u okviru Europske volonterske službe a uključuju mlade volontere iz neprofitnih organizacija u sportskom sektoru;
 - d. korištenja sportskim aktivnostima kao alatom socijalne uključenosti i obuhvaćanja, među ostalim u pogledu njegova doprinosa provedbi Garancije za mlade u Europi.
23. Potiču inicijative, gdje je prikladno, među ostalim u sklopu Europskog tjedna sporta, o obrazovnoj vrijednosti sporta, kao i inicijative za jačanje socijalno uključivih zajednica.
24. Surađuju na povećanju standarda osposobljavanja i podučavanja te obrazovanja trenerâ i instruktora kao i volontera olakšavajući razmjenu informacija i iskustava između tvorca politike i dionika u sportu.
25. Potiču volontiranje u sportu i podizanje svijesti o vrijednosti volontiranja u sportu, osobito za usvajanje transverzalnih vještina, prepoznajući volontiranje kao važan oblik neformalnog učenja i jačajući nacionalne i prekogranične mobilnosti mladih volontera.
26. Potiču učinkovitu uporabu instrumenata financiranja EU-a poput programa Erasmus+ kao priliku za razvoj transverzalnih vještina, osobito među mladim ljudima, kako bi također pojačali socijalnu uključenost, aktivno građanstvo kao i povećano sudjelovanje u sportu na lokalnoj razini.
27. Primjenjuju daljnje postupke proizašle iz Preporuke Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju formalnog i neformalnog učenja kako bi pristupili pitanju transverzalnih vještina usvojenih bavljenjem sportom.

POZIVAJU EUROPSKU KOMISIJU DA:

28. Provede studiju o doprinosu sporta zapošljivosti mladih ljudi u kontekstu strategije Europa 2020., među ostalim o aspektima transverzalnih vještina usvojenih sudjelovanjem u sportu na lokalnoj razini.
29. Uključi sportsku dimenziju u postojeće rasprave o politikama i događaje na temu vještina kako bi se podigla svijest i istražili konkretniji načini usvajanja transverzalnih vještina u sportu i putem njega.
30. Nastavi, među ostalim u sklopu mandata stručnih skupina koje su uspostavljene Planom rada EU-a za sport, s prikupljanjem podataka, najboljih praksi i analize socijalne i ekonomske važnosti sporta i toga kako sport na lokalnoj razini doprinosi područjima poput zapošljavanja, obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim s naglaskom na razvoju osobnih i transverzalnih vještina.
31. Olakša razmjenu informacija i dobrih praksi, učinkovito suradničko učenje i umrežavanje među zemljama članicama, osobito u pogledu razvoja pristupačnijeg, privlačnijeg i raznovrsnijeg sporta na lokalnoj razini, posebno za mlade ljude.

POZIVAJU SPORTSKE POKRETE DA RAZMOTRE:

32. Stvaranje svijesti, osobito među mladim ljudima i njihovim roditeljima, da vještine usvojene u sportu i putem sporta mogu imati posebnu vrijednost koja se može iskoristiti u drugim sektorima.
 33. Ulaganje u kompetentno osoblje koje se u svojem radu koristi najmodernijim metodama, čime im se omogućuje da u potpunosti iskoriste dodatne vrijednosti koje sport može pružiti, među ostalim usvajanje vještina.
 34. Podizanje svijesti među osobljem u sportu o pozitivnim koristima transverzalnih vještina usvojenih sportskim aktivnostima putem neformalnog i informalnog učenja te o sveukupnoj socijalnoj i gospodarskoj dodanoj vrijednosti sporta na lokalnoj razini.
 35. Istraživanje potencijala za suradnju i razmjenu dobrih praksi s organizacijama mladih, osobito u pogledu primjene metoda i alata neformalnog učenja na sportski sektor.
 36. Razmjenu najboljih praksi o tome kako poticati i proširiti pokret sporta na lokalnoj razini i razmjenu dobre prakse u pogledu razvoja novih vrsta sportova na lokalnoj razini, npr. netradicionalnih sportova.
-

PRILOG

PODSJEĆAJUĆI NA POLITIČKU POZADINU OVOG PITANJA

1. Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje ⁽¹⁾ u kojoj je socijalna kompetencija povezana s osobnom i socijalnom dobrobiti koja zahtijeva razumijevanje kako pojedinci mogu osigurati optimalno fizičko i mentalno zdravlje, među ostalim kao resurs za sebe i svoju obitelj i svoje neposredno društveno okruženje, te znanje o tome kako zdrav stil života može tomu doprinijeti. Za uspješno međuljudsko i društveno sudjelovanje nužno je razumjeti kodekse ponašanja i načine koji su općeprihvaćeni u različitim društvima i okruženjima (npr. na poslu). Temeljne vještine te kompetencije uključuju sposobnost konstruktivne komunikacije u različitim okruženjima, pokazivanje tolerancije, izražavanje i razumijevanje različitih stajališta, pregovaranje sa sposobnošću stvaranja samopouzdanja te osjećaj empatije. Pojedinci bi trebali biti sposobni boriti se sa stresom i frustracijom te ih iskazivati na konstruktivan način te bi također trebali razlikovati osobne i profesionalne sfere.
2. U Europskim smjernicama za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja ⁽²⁾ naglašava se da se vrednovanje neformalnog i informalnog učenja sve više vidjeti kao način poboljšanja cjeloživotnog učenja i općezivotnog učenja. Više europskih zemalja naglašava da je važno učenje koje se odvija izvan institucija formalnog obrazovanja i osposobljavanja, na primjer na poslu, tijekom aktivnosti u slobodnom vremenu i kod kuće, učiniti vidljivim i da se vrednuje.
3. U zaključcima Vijeća od 18. studenoga 2010. o ulozi sporta kao izvora i pokretača aktivne socijalne uključenosti ⁽³⁾ naglašava se da je pristup različitim aspektima sporta i sudjelovanje u njima važno za osobni razvoj, pojedinačni osjećaj identiteta i pripadanja, fizičku i mentalnu dobrobit, osnaživanje, socijalne kompetencije i mreže, međukulturalnu komunikaciju i zapošljivost.
4. U zaključcima Vijeća od 29. studenoga 2011. o ulozi dobrovoljnih aktivnosti u sportu u promicanju aktivnoga građanstva ⁽⁴⁾ naglašava se potreba promicanja dobrovoljnih aktivnosti u sportu kao važnog alata za podizanje kompetencija i vještina, također u obliku neformalnog i informalnog učenja.
5. Zaključci Vijeća od 15. veljače 2013. o ulaganju u obrazovanje i osposobljavanje, kao odgovor na Nova razmišljanja o obrazovanju: Ulaganje u vještine za bolje socioekonomske ishode te u Godišnjem pregledu rasta za 2013. ⁽⁵⁾, pozivaju se države članice da uvedu mjere za razvoj transverzalnih vještina i kompetencija kako je opisano u preporuci iz 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje.
6. U zaključcima Vijeća od 26. studenoga 2013. o doprinosu sporta gospodarstvu EU-a, a posebno rješavanju problema nezaposlenosti i socijalnoj uključenosti mladih ⁽⁶⁾, prepoznaje se da mladi ljudi uključivanjem u sport mogu usvojiti posebne osobne i profesionalne vještine i kompetencije koje povećavaju zapošljivost. Te vještine uključuju učenje o tome kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, vodstvo, komunikaciju, timski rad, disciplinu, kreativnost, poduzetništvo.

⁽¹⁾ SL L 394, 30.12.2006., str. 10.

⁽²⁾ Europske smjernice za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja. Cedefop (2009.).

⁽³⁾ SL C 326, 3.12.2010., str. 5.

⁽⁴⁾ SL C 372, 20.12.2011., str. 24.

⁽⁵⁾ SL C 64, 5.3.2013., str. 5.

⁽⁶⁾ SL C 32, 4.2.2014., str. 2.